

Protokół nr 30/I/2017

**posiedzenia Komisji Promocji Miasta i Współpracy Zagranicznej
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia 9 stycznia 2017 r.**

I. Obecność na posiedzeniu:

członkowie Komisji Promocji Miasta i Współpracy Zagranicznej RM

stan - 11

obecnych – 11

Listy obecności radnych oraz gości stanowią **załączniki nr 1 i nr 2** do protokołu.

Zaproszenia dla radnych oraz gości stanowią **załączniki nr 3 i nr 4** do protokołu.

II. Proponowany porządek obrad:

1. Informacja na temat organizacji w Łodzi Zjazdu Miast Piłsudskiego.
2. Promocja Łodzi w publikacjach dystrybuowanych przez Biuro ds. Rewitalizacji oraz Biuro Architekta Miasta.
3. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

III. Przebieg posiedzenia.

Po stwierdzeniu kworum, na podstawie podpisów złożonych na liście obecności **przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak** otworzyła posiedzenie. Przewodnicząca przypomniała, że porządek posiedzenia został przekazany radnym w zaproszeniach na posiedzenie.

Zapytała, czy są jakieś uwagi do zaproponowanego porządku obrad Komisji.

Nikt się nie zgłosił.

W związku z brakiem uwag **przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak** przeszła do głosowania zaproponowanego porządku obrad.

Komisja w głosowaniu: przy 6 głosach „za”, braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się” przyjęła zaproponowany porządek obrad.

Wobec powyższego **przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak** przeszła do realizacji zaproponowanego porządku obrad.

Ad. 1. Informacja na temat organizacji w Łodzi Zjazdu Miast Piłsudskiego.

Na wstępie **p. o. z-cy dyrektora Biura Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Bogna Witkowska** poinformowała, że jednym z najważniejszych projektów, które Biuro będzie realizowało w 2017 roku będzie Zjazd Miast Piłsudskiego. Ta impreza zrealizowana jest głównie po, to, żeby kultywować pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego. Do udziału w tymże wydarzeniu zostaną zaproszeni przedstawiciele miast i gmin, których Honorowym Obywatelem jest Józef Piłsudski, a także kultywujące dokonania Marszałka i jego spuściznę. Partnerem Miasta przy organizacji tego projektu jest Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku. Podpisano list intencyjny wyrażający wolę, chęć przystąpienia Miasta Łódź do realizacji tegoż przedsięwzięcia. Projekt będzie finansowany z zadania budżetowego pn. „Organizacja imprez, obchodów, rocznic, uroczystości i świąt państwowych”. Zjazd odbędzie się w dniach 22-23 września 2017 r. W pierwszym dniu zaplanowano dużą całodniową konferencję, w skład której będzie wchodziło kilka części. Następnego dnia zaplanowano rekonstrukcje historyczne, przy realizacji których Biuro podejmuje współpracę z łódzkimi teatrami, Łódzką Szkołą Filmową, Akademią Muzyczną.

Bardziej szczegółowe informacje na temat Zjazdu przedstawił **kierownik Oddziału Organizacji Imprez Patriotycznych i Dziedzictwa Łodzi w Biurze Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Andrzej Janecki**: Zjazd Miast Piłsudskiego jest realizacją programu pn. „Łódzkie drogi do niepodległości”, który rozpoczęliśmy już 5 listopada 2016 r. Program zapoczątkowano grą miejską, która miała przybliżyć mieszkańcom Łodzi akt 5 listopada, który powszechnie uważany jest za początek drogi do niepodległości. Oczywiście wszystkie te wydarzenia związane są z 2018 rokiem, czyli stuleciem odzyskania niepodległości. Sejm RP uznał rok 2017 rokiem Marszałka Józefa Piłsudskiego, ponieważ w tym roku 5 grudnia przypada 150 rocznica urodzin Marszałka. Stąd w Łodzi powstała inicjatywa zorganizowania Zjazdu Miast Piłsudskiego. Chodzi tutaj o ponad 70 miast w Polsce i kilka miast poza granicami Polski, których Honorowym Obywatelem jest Józef Piłsudski. Chcielibyśmy zaprosić delegacje z tych miast tj. prezydentów, burmistrzów, tak aby podzielić się wspólnie w Łodzi doświadczeniami w zakresie wykorzystania epizodów z historii najnowszej, życiorysów bohaterów narodowych w tradycji czynu legionowego do budowania lokalnej tożsamości historycznej i postaw patriotycznych. Pierwszy dzień Zjazdu będzie poświęcony dyskusji na ten temat. W pierwszej części tego Zjazdu delegaci, bądź uczestnicy tego Kongresu wysłuchają prelekcji przygotowanych przez specjalistów i będzie to taka swoista podróż w czasie śladami Józefa Piłsudskiego opowiedziana chronologicznie poprzez związek Piłsudskiego z różnymi miastami i regionami, z Wileńszczyzną, z Warszawą. Jeśli chodzi o Łódź, to Marszałek Piłsudski nie przebywał długo w Łodzi, ale był to istotny element jego biografii, ponieważ przebywał w Mieście od listopada 1899 r. do lutego 1900 r., następnie został tutaj aresztowany. Będzie również prezentacja miast dawnej Galicji, czyli Krakowa i Lwowa. Druga część będzie poświęcona wymianie doświadczeń, polegającej na tym, w jaki sposób elementy historii lokalnej są używane do kształtowania tożsamości lokalnej. W drugim dniu Zjazdu odbędą się wydarzenia, w które chcemy jak najszerzej zaangażować mieszkańców Łodzi. W północnej części Łodzi począwszy od ulicy Wschodniej, na której Marszałek drukował „Robotnika: i na której przed wojną znajdowało się Muzeum Marszałka Piłsudskiego poprzez Plac Wolności, w zasadzie północną część ulicy Piotrkowskiej aż do Muzeum Tradycji Niepodległościowych na ulicy Gdańskiej, gdzie był osadzony, będziemy

organizować rekonstrukcje historyczne. Rekonstrukcje historyczne będą opowiadać o tym, jak w tamtym czasie wyglądała Łódź. Będziemy starali się pokazać, w jaki sposób był drukowany i kolportowany „Robotnik”, również co ta gazeta zawierała i jakie miała cele polityczne. Będziemy rekonstruować także nadanie w 1919 r. Honorowego Obywatelstwa Piłsudskiemu. Marszałek nie był w Łodzi na nadaniu tego odznaczenia, ale w roku 1920 delegacja łódzka zawiozła ten dokument Marszałkowi. Marszałek wygłosił piękne przemówienie o Łodzi, które warto przypomnieć. Najważniejszym miejscem będzie północna część ulicy Piotrkowskiej, na której zorganizujemy tzw. Piknik Legionowy. Będzie to rekonstrukcja przedstawiająca wkroczenie Legionów Polskich do Łodzi. To będzie przypomnienie tego faktu, ale także rozszerzenie o przemarsz wojsk, orkiestry. Na pewno będą namioty z różnego typu informacjami, wystawami i różnego typu działaniami, które przybliżą mieszkańcom Łodzi ten fakt. Ponadto w Muzeum Tradycji Niepodległościowych będzie rekonstruowane to, co się nazywa pobyt Piłsudskiego tam, ale tak naprawdę będzie chodziło o przedstawienie we wnętrzach, w których się to działo, losu polskich patriotów, którzy wchodzili w spór, konflikt, w walkę z caratem. Chcielibyśmy, żeby szczególnie w tym drugim dniu cała północna część Łodzi była mocno zaangażowana w to, co się będzie działo. Mam nadzieję, że uda się namówić część łódzian, różnego typu stowarzyszenia, grupy, aby w tym czasie zrekonstruowały stroje, zachowanie, transport, komunikację, szyldy. Chcemy przypomnieć Łódź z przełomu XIX i XX wieku, tak jak ona wyglądała. Istotą tego zagadnienia jest to, aby jak najszerzej zaangażować mieszkańców Łodzi w przypomnienie tradycji Łodzi, ale także tradycji patriotycznych Łodzi. Takie są główne założenia. Przy organizacji tego Zjazdu współpracujemy z dyrektorem Muzeum Józefa Piłsudskiego p. Krzysztofem Jaraczewskim.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak otworzyła fazę pytań.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa – Wodnicka: jaki będzie koszt tej imprezy? Czy Miasto Łódź jest jedynym organizatorem, czy ktoś jeszcze partycypuje w kosztach tego przedsięwzięcia?

P. o. z-cy dyrektora Biura Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Bogna Witkowska: projekt będzie realizowany z zadania pn. „Organizacja imprez, obchodów, rocznic, uroczystości i świąt państwowych”. Na tym zadaniu Biuro dysponuje kwotą 68 tys. 180 zł. Impreza nie jest jeszcze do końca skosztorysowana, ponieważ wciąż trwają rozmowy z partnerami tego projektu. Jak na razie rozmawiamy albo o bezkosztowym albo o minimalnym koszcie włączenia się łódzkich teatrów, Szkoły Filmowej i Szkoły Muzycznej. Miasto Łódź jest jedynym organizatorem przy bardzo ścisłej współpracy z Muzeum Józefa Piłsudskiego z Warszawy. Myślę, że konkretny koszt będziemy znali w ciągu najbliższych półtora do dwóch miesięcy.

Radny p. Władysław Skwarka: chciałem się dowiedzieć, czy jest gdzieś opublikowany tekst o Łodzi, który wygłosił Marszałek?

Kierownik Oddziału Organizacji Imprez Patriotycznych i Dziedzictwa Łodzi w Biurze Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Andrzej Janecki: znane są fragmenty tego przemówienia.

Radny p. Władysław Skwarka: mówię o całości.

Kierownik Oddziału Organizacji Imprez Patriotycznych i Dziedzictwa Łodzi w Biurze Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Andrzej Janecki: będziemy tego szukać.

P. o. z-cy dyrektora Biura Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Bogna Witkowska: Muzeum również dysponuje fragmentami tego przemówienia.

Kierownik Oddziału Organizacji Imprez Patriotycznych i Dziedzictwa Łodzi w Biurze Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Andrzej Janecki: mamy jeszcze trochę czasu i za wszelką cenę będziemy się starali dotrzeć do tego tekstu bądź jego obszernych fragmentów. Niestety tak jest, że takie rzeczy mogą ginąć.

Radny p. Władysław Skwarka: jeśli to jest tekst chwający Łódź, to cały czas szukamy takich wypowiedzi, a nie negatywnych.

Kierownik Oddziału Organizacji Imprez Patriotycznych i Dziedzictwa Łodzi w Biurze Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Andrzej Janecki: istnieje taka opinia historyków, że Józef Piłsudski w zasadzie nigdy o Łodzi się nie wypowiadał, wychodził z tego powodu, że był tutaj aresztowany. W swoim przemówieniu do delegacji łódzkiej powiedział, że uważa Łódź za centrum przemysły Polski i docenił jej rolę przemysłową.

Radny p. Władysław Skwarka: z tego, co wiem, to nigdy nas zbytnio nie chwalił.

Kierownik Oddziału Organizacji Imprez Patriotycznych i Dziedzictwa Łodzi w Biurze Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Andrzej Janecki: wypowiedzi Marszałka nie trzeba traktować jednoznacznie. W Łodzi był przez trzy miesiące, drukował „Robotnika”, został tu aresztowany, nie miał najlepszych wspomnień. Był ty tylko raz i być może drugi raz przejazdem i tak to wygląda. Jako socjalista, jako człowiek, który doceniał rolę klasy robotniczej nie mógł tego pomijać. To jest jakby oczywiste.

Ad. 2. Promocja Łodzi w publikacjach dystrybuowanych przez Biuro ds. Rewitalizacji oraz Biuro Architekta Miasta.

Dyrektor Biura Architekta Miasta p. Marek Janiak: chciałabym podkreślić, że w zadaniach, które mamy wpisane do obszaru, którym się zajmujemy, edukacja w zakresie wiedzy architektonicznej, urbanistycznej i historycznej o Łodzi jest jedną z ważniejszych części naszej działalności. Nie jest to prosta sprawa, bo świadomość czy skala wiedzy na temat Łodzi jako struktury miejskiej jest bardzo słaba. Trzeba przyznać, że przez wiele lat Łódź była deprecjonowana. Nawet teraz jak się otwiera Facebook i są komentarze idące z Polski do reklamy Dworca Fabrycznego, której dokonał Cezary Pazura to widać, że są przerażające. Te komentarze pełne są stwierdzeń: „szara Łódź”, „robotnicze Miasto”, „Miasto bez wyrazu”, co jest kompletną nieprawdą. Odczernianie tego mitu jest naszym wspólnym bardzo istotnym zadaniem, bo od tego zależy w ogóle rozwój Łodzi. Wszystkie nasze wydawnictwa są z tym związane. Są związane z tym, żeby tłumaczyć na czym polega miasto, na czym polega aktualność i wieczna potrzeba dbania o historyczną zabudowę, rola dla tworzenia tożsamości miasta tej zabudowy. Staramy się tworzyć fundamenty, żeby w społeczeństwie budować dumę z tego Miasta a nie wieczne utyskiwanie. Podstawowym kręgosłupem dydaktycznym są tutaj trzy książki, z których dwie zostały już wydane. Są to książki, które opowiadają o XIX wiecznym mieście, ale na podstawie Łodzi, mające ten sam schemat, rozwijające wiedzę od najmłodszych lat do pełnej dojrzałości.

One mówią o mieście, o Łodzi posługując się pojęciami porządkującymi, które są podstawowe i niezmiennalne tj. struktura miasta, kamienica, ulica, pierzeja, skrzyżowanie, pasaż, fabryka, willa, pałac, przestrzeń miasta, podwórko. To są pojęcia, które konstruują Łódź, jak i każde XIX wieczne miasto na świecie i w Europie. Mamy to szczęście, że Łódź rozwinęła się w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku. XIX wiek był to okres kiedy rozwijały się wszystkie wielkie miasta na świecie. Był to okres tzw. epoki stali i pary, rozwoju mega struktur przemysłowych, również zmian społecznych. Tak naprawdę nawet największe miasta tj. jak Paryż czy Barcelona zostały w osiemdziesięciu procentach przebudowane w tym samym okresie. Można zatem powiedzieć, że wszystkie duże miasta na świecie tak naprawdę w swojej mega skali powstały w tym samym czasie co Łódź. Łódź ma te same cechy jak wszystkie miasta na świecie, czyli jest porównywalna min. z Paryżem, Wiedniem, Barceloną czy Nowym Jorkiem. Jednocześnie Łódź rozwijała się w tym samym czasie, ale w określonym czasie rozwojowym kraju i Europy, na styku Europy ze wschodem i była monokulturowym miastem, które stawiało na przemysł lekki. To się składa na dwie cechy Łodzi, o których powinniśmy pamiętać. Jedna to jest to, że Łódź jest taka sama, jak wszystkie największe miasta na świecie, a jednocześnie bardzo specyficzna ze względu na inne aspekty. Pierwsza książeczka została wydana przy pomocy Ministerstwa i Biura Rewitalizacji, a tak naprawdę została zaprojektowana w Biurze Architekta Miasta i z stworzona z budżetu tegoż Biura. Jest to książka rysunkowa dla dzieci najmłodszych „Łódź. Przestrzeń Miasta”, rysowana w dużym uproszczeniu, w ciekawy sposób przedstawiająca pojęcia związane z architekturą i urbanistyką. Drugą książka z tej serii jest książka pt. „Miasto. Czym zaskoczy nas Łódź”. Jest to wydanie dla dzieci nieco starszych 11-15 lat, które posługuje się ilustracjami już bardziej profesjonalnymi i nieuproszczonymi, czyli z realu. Jest to książka, która tłumaczy w bardzo ładny, przystępny sposób wcale nieproste pojęcia, co spowodowało, iż książka ta pomimo, że jest dla dzieci do 15 roku życia, cieszy się bardzo dużą popularnością wśród dorosłych. Jesteśmy proszeni przez różne instytucje dla dorosłych tj. Akademię Muzyczną, czy inne uczelnie o dostarczenie tej książki, bo chcą rozdawać ją swoim gościom. Ponadto aktualnie powstaje trzecia książka skierowana do młodzieży akademickiej. Jest to książka idąca przez te same pojęcia, ale bardziej dojrzałym i profesjonalnym językiem będą toczony porównania z innymi miastami europejskimi i światowymi w zakresie urbanistyki czy detalu architektonicznego. Chciałbym dodać, że w końcu 2016 roku została wydana książka pt. „Typologia kamienicy łódzkiej”, która była zbieżna z konkursem na współczesny model kamienicy łódzkiej. Jest to pierwsza publikacja tak obszernie mówiąca o łódzkich kamienicach, również posługująca się porównaniami z europejskimi przykładami. Wspomnę jeszcze o dość znanym wydawnictwie z 2014 roku, które było starterem do tych wszystkich późniejszych. Wydawnictwo to mówi o Łodzi historycznej i jej przydatności dla współczesności. Jest chyba jedynym wydawnictwem tego typu, które mówi o Łodzi tylko pozytywne rzeczy, potwierdzalne w rzeczywistości.

W dalszej części **p.o. kierownika Oddziału Krajobrazu i Estetyki Miasta w Biurze Architekta Miasta p. Bartosz Poniowski**: generalnie nasze publikacje można by podzielić na kilka głównych grup. Pierwsze publikacje to te wynikające ze współpracy z organizacjami pozarządowymi – cykliczny, wydawany co trzy lata album „Potęga Łodzi” zawierający wyniki konkursu fotograficznego, którego celem jest zachęcenie łodzian do zainteresowania się Łodzią i jej imponującą historią. Kolejne publikacje to książki edukacyjne i prospekty promocyjne, o których wspominał dyrektor Janiak. Są to także artykuły pisane do różnego

rodzaju prasy specjalistycznej, branżowej min. do „Przeglądu Urbanistycznego”, do kwartalnika „Renowacje i zabytki”.

Dyrektor Biura Architekta Miasta p. Marek Janiak: bardzo ważne jest to, że jedna edycja kwartalnika „Renowacje i zabytki” był w całości poświęcony Łodzi.

P.o. kierownika Oddziału Krajobrazu i Estetyki Miasta w Biurze Architekta Miasta p. Bartosz Poniatowski: publikujemy również dokumenty, które są opracowywane w naszym Biurze np. „Strategia przestrzennego rozwoju Łodzi” oraz program „Atrakcyjne przestrzenie miejskie”. W tym roku planujemy wydać trzecią część książki edukacyjnej o tym czym jest Miasto jak również albumy po konkursach, które przeprowadziliśmy w zeszłym roku. Ponadto w tym roku w ramach posiadanego budżetu będziemy starać się opublikować uproszczoną formę kodeksu reklamowego, żeby dotrzeć z tą informacją do mieszkańców.

Podinspektor w Oddziale Krajobrazu i Estetyki Miasta w Biurze Architekta Miasta p. Kamil Kowalski: chcę podkreślić, że wszystkie te publikacje odnoszą się do trzech podstawowych grup odbiorców. Pierwszą są mieszkańcy Łodzi, drugą grupę stanowią łódzcy inwestorzy a trzecią studenci architektury i architektki.

Z-ca dyrektora Biura ds. Rewitalizacji p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik: Biuro ds. Rewitalizacji miało przyjemność raz publikować książkę rysunkową dla dzieci najmłodszych „Łódź. Przestrzeń Miasta”, w ramach pierwszego pilotażu środków z pomocy technicznej. Towarzyszył temu podręcznik dla nauczycieli. Następnie w bardzo małym nakładzie wyemitowano wnioski z działań partycypacyjnych, a także Przewodnik po łódzkim centrum wiedzy. Te wszystkie publikacje były finansowane w ramach zamkniętego pierwszego pilotażu. Mamy nadzieję przygotować jakąś ciekawą publikację w ramach drugiego pilotażu, na który mamy nadzieję niebawem podpisać umowę z Ministerstwem Rozwoju. Tam zdecydowanie postaramy się, żeby była jakaś wartość dodana z rewitalizacji. Myślę, że ciekawą publikacją, ale nie stricte dla łódzian, a dla ludzi, którzy przyjeżdżają do Łodzi i chcą się czegoś dowiedzieć będzie publikacja w wersji albumowej Gminnego Programu Rewitalizacji. Ten program został bardzo dobrze oceniony przez Ministerstwo, rekomendacja znajduje się na liście Urzędu Marszałkowskiego.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak: w jaki sposób te publikacje są dystrybuowane i od kogo docierają?

P.o. kierownika Oddziału Krajobrazu i Estetyki Miasta w Biurze Architekta Miasta p. Bartosz Poniatowski: książki są dystrybuowane w trzech głównych kanałach. Materiały przekazywane są do bibliotek, do innych jednostek organizacyjnych Miasta, do których zgłaszają się wycieczki i grupy, które przyjeżdżają do Łodzi. Jednostki organizacyjne Miasta dystrybuują te publikacje na różnego rodzaju konferencjach i spotkaniach. Trzecią grupę stanowią wydarzenia i instytucje, o których wiemy z racji swojej wiedzy, które propagują i prowadzą różnego rodzaju działania zbieżne z naszymi i mogą wykorzystać nasze materiały. Publikacje dystrybuowane są nieodpłatnie wszystkim zainteresowanym np. wśród uczelni wyższych, hoteli, organizacji pozarządowych. Książka, która była dedykowana liceom i gimnazjom została wyprodukowana w 4 tysiącach egzemplarzy, które to zostały przekazane do tych szkół. Bezpośredni kanał dystrybucji odbył się poprzez Wydział Edukacji.

Podinspektor w Oddziale Krajobrazu i Estetyki Miasta w Biurze Architekta Miasta p. Kamil Kowalski: chcę podkreślić, że w przypadku części tych publikacji nawiązano współpracę z innymi uczelniami w kraju tj. uczelnią w Poznaniu i uczelnią w Gdańsku.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak otworzyła fazę pytań.

Radny p. Marcin Zalewski: chciałem zapytać o podręcznik dla nauczycieli. W podręczniku tym jest bardzo dużo linków do danych stron. Czy nie myśleliście Państwo o tym, żeby dołożyć do niego jeszcze formę elektroniczną w postaci płyty i skrinów z tych linków? Być może łatwiej byłoby nauczycielom dystrybuować tę informację na zajęciach, czy lekcjach.

Z-ca dyrektora Biura ds. Rewitalizacji p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik: jest to pomysł warty uwagi. Pomyślimy o tym w drugim pilotażu. Jest tam na pewno dużo przestrzeni, żebyśmy mogli takie materiały przygotować.

Radny p. Bartosz Domaszewicz: chciałbym podziękować na takie publikacje. Wydaje mi się, że sam proces, który jest prowadzony w Łodzi, zarówno w zakresie rewitalizacji jak i walki o lepszą przestrzeń, partycypacji wymaga tego, żeby go dobrze tłumaczyć tym, dla których jest kierowany. Myślę, że jest to bardzo ważna zmiana, bo nigdy Urząd tego nie robił przez bardzo wiele lat, a teraz to wreszcie robi i robi to coraz lepiej, coraz bardziej profesjonalnie. Zamówiłem już u Pani dyrektor spora liczbę tych publikacji, bo piszą do mnie radni z innych miast, którzy je otrzymać. Widać, że Łódź pod tym względem staje się sensownym wzorem do naśladowania.

Radny p. Władysław Skwarka: mnie brakuje tego, żeby uwieńczyć wydanie kilkuset milionów złotych wydawnictwem książkowym. Program Mia100 Kamienic kosztował nas niesamowite pieniądze. Każda z odnowionych kamienic wygląda ładnie. Czy nie można byłoby wyemitować publikacji ilustrującej ten Program, żeby pokazać pięknie odrestaurowane budynki? Sądzę, że publikacja znalazłaby dużą rzeszę odbiorców.

Dyrektor Biura Architekta Miasta p. Marek Janiak: myślę, że jest to ciekawy pomysł i trzeba się zastanowić nad jego realizacją. Rzeczywiście powinno być to wydawnictwo poświęcone całemu Programowi Mia100 Kamienic, ono nie może zawierać tylko zdjęć, musi zawierać chociaż jakiś krótki opis. Porozmawiamy na ten temat z Biurem ds. Rewitalizacji. Jeżeli pomyśleć by o takim wydawnictwie, które zaproponował Pan radny, to ono musiałoby być związane z całym programem. Z samymi kamienicami jako tworam architektonicznymi dosyć trudno się uporać, dlatego, że kryterium wyboru do Programu było takie, iż te obiekty muszą być własnością Miasta. W związku z czym, jeśli chodzi o kształt architektoniczny to jest to wybór dosyć przypadkowy, nikt nie miał na to wpływu.

Radny p. Władysław Skwarka: to pokaże różnorodność. Nie chodzi o to, żeby pokazać tylko typowe pałace, ale także zwykłe czynszówki. Warto byłoby pokazać szerokie spektrum naszej łódzkiej architektury. Naprawdę chciałbym wziąć w dłoń taką książkę i zobaczyć te 100 kamienic w jednym miejscu, żeby porównać, jaki wysiłek, szczególnie finansowy towarzyszył temu przedsięwzięciu.

Dyrektor Biura Architekta Miasta p. Marek Janiak: wydawnictwo o Programie Mia100 Kamienic mogłoby być bardzo ciekawe, Myślę, że trzeba o tym pomyśleć.

Z-ca dyrektora Biura ds. Rewitalizacji p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik: na pewno Biuro ds. Rewitalizacji ma zgromadzone wszelkie materiały, które mogłaby zawierać

ta publikacja. Przemyślimy to, porozmawiamy z Panem Skarbnikiem, żeby wyasygnował jakieś środki.

Radny p. Władysław Skwarka: polecam się jako przewodniczący Komisji Finansów. Pomożemy, żeby Skarbnik wyasygnował jakieś środki na ten cel.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa – Wodnicka: ilu nauczycieli otrzymało tę publikację?

Z-ca dyrektora Biura ds. Rewitalizacji p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik: na pewno publikację otrzymały wszystkie dyrekcje szkół znajdujące na obszarze ośmiu projektów priorytetowych.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa – Wodnicka: czy mówimy o szkołach podstawowych, gimnazjalnych, liceach, technikach?

Z-ca dyrektora Biura ds. Rewitalizacji p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik: mówmy o szkołach podstawowych i gimnazjach. Natomiast jeżeli tylko reagowano z zainteresowaniem na tę publikację, to można było ją u nas otrzymać.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa – Wodnicka: czy było takie zainteresowanie?

Z-ca dyrektora Biura ds. Rewitalizacji p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik: tak.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa – Wodnicka: czy byłaby możliwość, żeby dostarczyć do skrzynek radnych tę publikację.

Z-ca dyrektora Biura ds. Rewitalizacji p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik: ten nakład został już wyczerpany, ale zastanawiamy się nad dodrukiem, bo jest duże zainteresowanie tą publikacją z innych miast. Jeżeli tylko podpiszemy umowę na drugi pilotaż to będziemy mieć środki, żeby dodrukować poprzednie wydawnictwa. Wtedy na pewno dostarczymy je radnym.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak: jeżeli chodzi o promowanie naszego Miasta z punktu widzenia architektury i urbanistyki bardzo serdecznie dziękujemy Państwu za te starania. Myślę, że te publikacje na pewno rozbudzą dalsze zainteresowanie naszym Miastem, które jest unikatowe. Chciałabym również powiedzieć, że pierwsza publikacja dla najmłodszych jest świetną publikacją dla uczniów szkół podstawowych i spełnia swoje zadania. Tutaj podpisuję się pod głosami innych radnych, że trzeba zwiększyć nakład tej publikacji, żeby docierała do wszystkich miejskich placówek oświatowych. Kolejna publikacja „Miasto. Czym zaskoczy nas Łódź” również jest świetnie merytorycznie przygotowana, nie posiada obudowy dydaktycznej i jest skierowana dla osób bardziej zainteresowanych, tych które same chciałyby pogłębić swoją wiedzę i później przekazać te uwagi pozostałym. Natomiast, jeśli chodzi o podręcznik dla nauczycieli to bardzo mnie ucieszył fakt, że będzie możliwość dodruku i drugiego wydania tej książki. Znajduje się tutaj bardzo dużo ciekawych informacji merytorycznych, ale obudowa dydaktyczna nie jest najwyższych lotów. Żeby nauczyciel skorzystał z tej publikacji dobrze byłoby, aby była ona przygotowana bardziej zgodnie z zasadami dydaktyki. W tym przypadku obudowa dydaktyczna mogłaby być bardziej dostosowana do podstaw programowych, do poziomu edukacyjnego. Być może współpraca z metodykami, czy Instytutem Geografii Miast i Turyzmu spowoduje, że ta publikacja będzie zdecydowanie lepsza. Zatem proszę, aby przed wydaniem drugiej edycji, czy wznowieniem drugiego wydania o uwzględnienie tych uwag,

żeby potem faktycznie mogła ona służyć jak największej liczbie mieszkańców Łodzi. Bardzo dziękuję za prezentację. Myślę, że pokazaliśmy tutaj wspólnie, iż dużo ciekawego, dobrego dzieje się w naszym Mieście, również na polu promocji architektury i urbanistyki naszego Miasta.

Ad. 3. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa – Wodnicka: chciałabym zapytać, czy coś wiadomo już o przenosinach Centrum Informacji Turystycznej?

P. o. z-cy dyrektora Biura Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki p. Bogna Witkowska: myślę, że temu tematowi należałoby poświęcić trochę więcej czasu. Na razie jest taka decyzja, że Centrum Informacji Turystycznej pozostaje na swoim miejscu na Piotrkowskiej 87. Tam doszło do porozumienia pomiędzy Łódzkim Centrum Wydarzeń i Centrum Informacji Turystycznej. Remont na Piotrkowskiej 27 się jeszcze nie zaczął. Ciągłe trwają spotkania Pani dyrektor CIT i przedstawicieli dyrekcji ŁCW dotyczące warunków, które należy spełnić. Chodzi konkretnie o stanowisko CIT, czyli jak ono ma wyglądać, jak ma być wyposażone, jak i gdzie ma być usytuowane. Wszystko jest robione pod kątem, żeby CIT nie stracił swoich czterech gwiazdek, czyli żeby nie spadła jego certyfikacja.

Innych spraw różnych i wolnych wniosków nie zgłoszono.

Przewodnicząca Komisji poinformowała, że kolejne posiedzenie odbędzie się 30 stycznia 2017 r. , o godz. 8:30.

Z uwagi na wyczerpanie porządku obrad **Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak** zamknęła posiedzenie Komisji.

Protokół sporządziła:

Sekretarz Komisji

Aneta Michalak

Przewodnicząca Komisji

Małgorzata Bartosiak